

Veltīts Bruno Šnē un Norbertam Lebertam

I

Šeit tātad man vajadzēs palikt. Ja iespējams, tad līdz abitūrijai. Tā iecerēts. Stāvu mašīnu novietnē pie Neizēlenes pils internāta un skatos apkārt. Blakus stāv mani vecāki. Tie mani šurp atveduši. Esmu gājis četrās skolās. Šī man būs piektā. Šai piektajai beidzot no mana nolāpītā matemātikas sešnieka ir jāuztaisa piecnieks.* Jau tagad aiz priekiem lēkāju.

Jau iepriekš viņi sūtīja vēstules un uzmundrinājumus. Visi ar vienu moto: *dārgais Benjamin, tev tikai jāierodas, un tad jau viss nokārtosies. Daudzi pirms tevis to veikuši.*

Protams, veikuši. Šeit vienmēr ir tik daudz skolēnu, lai atrastos arī tādi, kas veic. To jau es zinu. Ar mani ir drusku citādi. Man ir sešpadsmit gadu, un pašlaik es otrreiz mēģinu pabeigt astoto klasi. Izskatās gan, ka

* Vācu skolās augstākā atzīme ir viens, bet zemākā – septiņi.

atkal to nespēšu. Mani vecāki ir cienjami ļaudis. Sertificēta mediķe un diplomēts inženieris. Tādi nevar atļauties svētīt vienkāršu devītās klases liecības saņemšanu. Jābūt kam vairāk. Nu labi. Tādēļ es arī šeit stāvu. Mācību gada vidū. Pie internāta vārtiem. Māte patsniedz man vēstuli. Vēlāk man tā būs jānodod internāta vadītājam. Manas personas sīkākai izpratnei. Paņemtu vienu koferi un gaidu tēvu. Viņš vēl stāv aizmugurē pie autiņa un kaut ko meklē. Liekas, man viņa pietrūks. Protams, mēs bieži esam arī strīdējušies. Tomēr viņš vienmēr bija pirmais, kas pēc grūtās skolas dienas sagaidīja mani ar smaidu. Ejam augšā uz sekretariātu. Iekšpusē internāts šķiet gandrīz vēl nemilīgāks nekā no ārpusē. Bezgala daudz koka. Bezgala sens. Bezgala rokoko vai tamlīdzīgi. Mākslas vēsturē esmu tikpat vājš kā matemātikā. Maniem vecākiem ēka patīk. Viņi saka, soļu troksnis uz koka pamatnes ir jauks.

Vai es ko jēdzu. Sekretariātā mūs sagaida resna sieviete. Viņu sauc Angelika Lerha. Apaļiem vaigiem viņa platī stāv manā priekšā. Biedējoši. Viņa uzdāvina man pāris internāta uzlīmju. Uz visām ir attēlots ērglis, tas smejas un nes skolas mugursomu. Zem tā ir kursīvā drukāts uzraksts: «*Neizēlenes internāts – jaunas skolu ēras sākums*».

Uzdāvināšu tās saviem vecākiem. Lai pielipina virtuvē vai... eh, lai taču grūž, kur grib. Angelika Lerha sniedz man roku un sveic šajā pilī. Viņa pati šeit esot jau trīsdesmit gadu un vēl ne reizi to neesot nožēlojusi. Nolemju uz to neatbildēt. Apsežos līdzās vecākiem uz sarkanbrūnas sofas un neparasti cieši viņiem piespiežos. Kaut ko tādu neesmu darījis ilgi. Bet tā ir labi, viņi ir silti, un es jūtos aizsargāts. Satveru mātes roku. Lerhas kundze paskaidro, ka tūlīt pats personīgi šeit ieradīsies internāta direktors, lai mani uzņemtu. To sacidama, viņa sakļauj nāsis. Tātad nekas vairs nav maināms. Nu es šeit sēžu, un drīz mani aizvedīs. Cemīgi skatos grīdā. Bet grīdu es neredzu. Es redzu... eh, tas taču īstenībā vienalga. Sēžu šeit nepilnas piecas minūtes.

Tad atnāk direktors. Jergs Rihters ir jauns cilvēks, viņam varētu būt kādi trīsdesmit, varbūt mazdruscīn vairāk. Augumā apmēram 1,85 m. Viņa melnos matus vidū šķir celiņš, seja izskatās laipnīga. Viņš ienāk un nokrīt tuvākajā krēslā. Tad, it kā piepeši būtu atcerējies, pielec kājās, lai ar mums sasveicinātos. Viņa plauksta ir mikla. Viņš lūdz mūs nākt līdzī uz savu kabinetu. Tas nav tālu no sekretariāta. Pa ceļam ieklausos, kā skan šī koka grīda. Troksnis man neliekas jauks. Bet vai tad tas kādu interesē.

Ienācis savā kabinetā, Rihtera kungs tūlīt man uzdāvina pāris internāta uzlīmju. Tās ir modernākas par Lerhas kundzes izsniegtajām. Ērglis ir uzzīmēts labāk un izskatās reljefāks. Arī skolas mugursoma ir glītāka.

Tik un tā nezīnu, ko ar tām iesākt. Iebāžu uzlīmes mātes rokassomā. Jergs Rihters mums piedāvā apspēties. Viņa birojs ir liels. Lielāks par istabām, kuras šeit pagaidām esmu redzējis. Vēl lielāks par Lerhas kundzes istabu. Pie sienas dārgas gleznas. Greznas mēbeles. Šeit iekšā ir tā nekas.

– Nu, Benjamin, jau kāro ieraudzīt savu istabu? – Rihtera kungs jautā un paceļ balsi.

Gudroju, ko viņam atbildēt. Ilgi nesaku neko. Tad beidzot pār lūpām izsprūk aprauts «jā». Māte man piegrūž ar pirkstu. Ak jā, esmu aizmirsis vēstuli. Gausi izvelku to no kabatas.

– Uzrakstīju jums pāris rindu, – mana māte vērsas pie direktora. – Tas ir ļoti svarīgi. Mans dēls par to runā reti, tāpēc uzskatīju, ka vislabāk būs jums uzrakstīt.

Kā vienmēr. Vienalga, kurā skolā es ierodos, māte uzskata, ka vislabāk ir uzrakstīt. Uzrakstīt. It kā tas varētu visu atrisināt. Nu labi. Lēnām eju pie lielā rakstāmgalda, aiz kura sēž Rihters. Kā gandrīz viss šeit, arī rakstāmgalds ir no koka. Turklāt vēl melns kā piķis. Apkrauts pavisam skopi. Uz malas stāv dators. Galdā

ir iegravēts skolas logo, ērglis ar skolas somu. Acīs tas nekrīt, bet saskatāms labi. Uzmetu skatienu vēstules aploksnei. Uz tās ir lasāms: «*Par mana dēla Benjaminā Leberta vienpusējo paralīzi*». Cik reižu jau esmu spiedis tādu aploksni skolotājam rokā? Vismaz kādas divpadsmit. Tagad daru to atkal. Jergs Rihters steidzīgi paķer aploksni. Viņa acīs zib ziņkāre. Viņš atver vēstuli un man par šausmām to skaidri un skaļi nolasa.

Godātais Rihtera kungs!

Manam dēlam Benjaminam kopš dzimšanas ir kreisās puses spazma. Tas nozīmē, ka viņa ķermeņa kustību funkcijas kreisajai rokai un kājai ir ierobežotas. Sacītais praktiski nozīmē to, ka smalkmotoriskās darbības, kā apavu saitēšana, apiešanās ar nazi un dakšīnu, ģeometrisku figūru zīmēšana, griešana ar šķērēm utt., viņš nespēj veikt vai arī veic tikai daļēji. Tādēļ viņam ir problēmas sporta nodarbībās, viņš nevar braukt ar divriteni, un visas kustības, kas prasa līdzsvara izjūtu, sagādā viņam grūtības.

Ceru, ka, ņemot vērā šo apstākli, varēsiet sniegt viņam nepieciešamo atbalstu. Liels paldies.

Ar laipnu sveicienu

Juta Leberte.

Kad pēdējais vārds ir izrunāts, aizveru acis. Alkstu pēc vietas, kur nebūtu vajadzīgi nekādi paskaidrojumi. Lēnītēm eju atpakaļ pie saviem vecākiem. Sadevušies rokās, tie stāv pie biroja sienas. Var redzēt, ka viņi ir apmierināti, jo lieta ir noskaidrota. Jergs Rihters paceļ skatienu. Viņš pamāj.

– Mēs ņemsim vērā, ka Benjaminam ir vajadzīgs handikaps, – viņš saka.

Nekādu jautājumu.

Ejam augšā uz manu istabu. Tā atrodas otrajā stāvā. Ceļš nav tāls. Tas ved pa garu koka gaiteni, kas beidzas ar garām koka kāpnēm. Sienas ir sniegbaltas. Sekojam direktoram augšup pa kāpnēm. Es turos tēvam pie rokas. Drīz nonākam citā gaitenī.

– Tūlīt tu būsi mājās, – saka Jergs Rihters.

Sienas vairs nav baltas, šeit tās ir dzeltenas. Laikam tam vajadzētu būt mīligam dzeltenumam. Tāds gan tas neizskatās. Grīda ir izklāta ar pelēku linoleju. Krāsa, kas neharmonē ar sienu dzeltenumu. Gaitenis ir tukšs. Skolēni vēl nav atgriezušies no Ziemassvētku brīvdienām. Līdzās kādam logam piestiprināts ziņojumu dēlis. Uz tā lasāms:

«Šis gaitenis atrodas audzinātāja Lukas Landorfa aizgādnībā. Lai iepirktos ciematā, saņemtu kabatnaudu un jebkādas citas atļaujas, jāvēršas pie viņa, un

viņš arī nosaka gulētiešanas laiku. Luka Landorfs ir sastopams 219. istabā.»

Rihtera kungs norāda uz dēli. Viņš man pamirkšķina. – Luka Landorfs būs arī tavs audzinātājs, – viņš saka. – Viņš tev noteikti patiks, arī viņš šeit ir ieradies nesen. Diemžēl viņš atgriezies no brīvdienām tikai pēc divām stundām. Bet esmu pārliecināts, ka tev vēl iznāks ar viņu daudz darīšanu.

Atskatos uz savu tēvu. Viņš stāv aiz manis. Viņam ir varens augums. Viņš izstrāvo spēku. Es tagad nelabprāt no viņa šķiros.

Mana māte jau iegājusi istabā. Ieeju tur aiz viņas. Istaba ir maza, reklāmas bukletā izskatījās pavisam citāda. Gaišbrūnā parketa grīda ir izčākstējusi, vietām tajā var saskatīt caurumus. Pie pretējām istabas sienām ir piezmieltas gultas. Abas gultas ir vecas. Zemiņu stilā. Vidū liels rakstāmgalds un divi krēsli. Uz viena nolikts spilvens ar ērgļa emblēmu. Pie sienas divi drēbju skapji. Viens aizslēgts. Otrs laikam ir paredzēts man. Vēl šeit ir divi naktsгалdiņi un divi plaukti, kuros, domājams, jāliek grāmatas. Domājams. Sienas ir baltas. Tikai virs kreisās gultas pielikti plakāti. Lielākoties par sporta un datorspēļu tematiku. Droši vien tos piespraudis mans istabas biedrs, bet viņa paša vēl nav. Aiz mums istabā ienāk arī mans tēvs un Rihtera kungs.

Trīs koferi un soma tiek nolikti uz grīdas. Es domāju par sekretāri Lerhu. Trīsdesmit gadi šajos mūros. Rihters atver rakstāmgalda atvilktni un izņem no tās mazu plāksnīti, četras spraudītes un āmuru. Tad viņš atstāj istabu un pienaglo plāksnīti pie durvīm. Vēlāk es izlasu:

«211. *istaba, te dzīvo Janošs Aleksandrs Švarce (9. kl.) un Benjamins Leberts (8. kl.)*».

Tad nu es tagad esmu šeit oficiāli. Un šeit arī palikšu. Ja iespējams, līdz pat abitūrijai. Mani vecāki dodas projām. Mēs atvadāmies. Noskatos, kā viņi aiziet pa gaiteni. Dzirdu noklaudzam durvis. Soļus uz koka pamatnes. Kāpnes. Rihtera kungs viņus pavada. Viņš solījās drīz atgriezties. Viņam jāpārrunā ar maniem vecākiem finansiālā puse. Tur mana klātbūtne būtu nevietā. Cerams, ka drīz viņus atkal redzēšu. Paņemu somu un sāku izpakot. Apakšveļa, svīteri, puloveri, džinsi. Kur, pie velna, ir mans rūtainais kreklis?

Janošs saka, šeit ēdinot slikti. Pat ļoti slikti. Visas septiņas dienas nedēļā. Viņš stāv vannas istabā un mazgā kājas. Es gaidu. Visas izlietnes ir aizņemtas. Vannas istaba ir liela. Sešas izlietnes, četras dušas. Viss flizēts. Viss aizņemts. Kopā ar mani gaida vēl pieci skolēni. Pārējie guļ.

Pa grīdu plūst ūdens. Dušas aizkaru nav. Manas pēdas kļūst slapjas. Cerams, drīz tikšu klāt.

Tik ātri tas tomēr neiet. Janošs izspiež pumpu. Tad tiek mazgātas rokas. Kad pienāk mana kāрта, es neko neredzu. Spogulis ir aizsvidis. Tas no dušām. Jauki. Janošs mani gaida. Nolemju pasteigties. Ātri iztīru zobus un nomazgāju seju. Tad nosusinu rokas. Kopā atstājam mazgātavu. Līdz mūsu istabai no šejienes ir tikai desmit metri.

Ējam pa gaiteni. Man saka, visi to dēvē par maukumāju. Vai par Landorfa gaiteni. Audzinātāja dēļ. Šeit dzīvo sešpadsmit dažāda vecuma skolnieki. No trīspadsmit līdz deviņpadsmit gadu veci. Tie sadalīti trijās trīsvietīgās, trijās divvietīgās un vienā vienvietīgā istabā. Vienvietīgā ir atdota īpaši stūrainam zellim. Viņu sauc Trojs. Uzvārdu esmu jau paspējis aizmirst. Janošs daudz par viņu stāsta. Viņš esot baigi dīvains un dzīvojot šeit jau ilgi. Pat ļoti ilgi.

Pretim pa maukumāju nāk mūsu audzinātājs Luka Landorfs. Sejā nekādas izteiksmes. Melni izspūruši mati brīvi krīt uz pieres. Viņa brilles ir vecmodīgas. Viņš ir mazliet garāks par mani. Tikai nedaudz. Janošs saka, Landorfs nekad nemainot savu zaļo puloveru. Viņš esot ļoti skops. Gatavā knīpstanga, saka Janošs. Citādi itin pieņemams puisis. Neesot pārāk stingrs.

Ballukus nekad nepamanot. Pat meitenes laižot istabā. Miegamice. Citi audzinātāji esot daudz modrāki.

Luka Landorfs nāk klāt. Viņš smaida. Viņa seja ir jauna. Diez vai viņam ir vairāk par trīsdesmit.

– Nu? – viņš jautā. – Krietnais Janošs tev visu jau parādīja?

– Jā, – es saku. – Visu.

– Ja neskaita bibliotēku, – saka Janošs. – To mēs aizmirsām. Driest viņam vēl parādīt?

– Nē, nedriest. Rīt būs grūta diena. Aši pa gultām!

To pateicis, Landorfs iet tālāk. Viņa gaita ir grīļa. Jau tagad viņam brīvlaiks beidzies par ātru. Man arī. Šoreiz tās bija tikai dažas dienas Dienvidtirolē. Ieskaītot sīko salēkšanos ar manu vecāko māsu Paulu. Vienalga tā bija paradīze. Tagad to saprotu.

Mēs ieejam istabā. Janošam gribas papļāpāt. Ir runa par meiteni, kurā viņš iemilējies. Par savējo šeit kļūst diezgan žigli. Esmu šeit kādas septiņas stundas, un man jau darišana ar meitenēm. Kaut gan īstenībā galīgi neesmu īstais čalis priekš tādām lietām.

Ne tikai fiziskās nepilnvērtības dēļ. Nē. Ar meitenēm man līdz šim veicies tāpat kā ar mācībām. Proti, nemaz nav veicies. Ir veicies vienīgi noskatīties. Noskatīties, kā citi čaļi savāc meitenes, kurās esmu iemilējies. To nu es protu lieliski. Janošs tērgā un tērgā. Man viņa

godīgi žēl. Viņš runā par puķu pušķiem, starojošiem lukturim un neaptverami lielām krūtīm. Es visu to skaidri iztelojos un viņam kaismīgi piebalsoju. Tāda meitene tiešām ir forša. Apsēžos gultā. Sāp kreisā kāja. Vakaros tā ir vienmēr. Kreisā kāja man sāp jau sešpadsmit gadus. Mana nepilnvērtīgā kāja. Cik reižu jau esmu vēlējis to vienkārši nogriezt? Nogriezt un aizlidināt pa gaisu kopā ar kreiso roku. Kāpēc man vispār tās abas vajadzīgas? Tikai tādēļ, lai redzētu visu, ko nespēju: skraidīt, lēkāt, būt laimīgam. Bet neesmu to izdarījis. Ja nu tās vajadzīgas man tāpēc, lai mācītos matemātiku.

Vai arī tāpēc, lai varētu pisties. Jā, domājams, mana nolādētā kreisā kāja man vajadzīga, lai pistos. Janošs tikmēr ir iesācis jaunu tēmu. Tagad ir runa par viņa bērniību. Viņš saka, agrāk dzīve bijusi jaukāka nekā tagad. Un vēl viņš saka, būtu forši aizlaisties no internāta. Vienkārši aizlaisties. Lai tiktu brīvībā. Janošam tā šķiet viirsotne. Nezinu, ko viņam atbildēt. Esmu šeit tikai neilgu brīdi. Bet arī man gribētos aizmukt. To es zinu. Aizmukt tālu, tālu. Mēs smēķējam cigaretes. Īstenībā gan tas ir aizliegts. Bet šobrīd tāds aizliegums mūs neinteresē. Janošs aizdedzināja man cigaretī ar sērkokciņu. Pats es to nevaru. Tam vajadzīgas divas rokas. Ja nāks Luka Landorfs, mēs izviedīsim cigare-

tes pa logu. Abi sēžam pareizajā pozīcijā. Logs ir plaši atvērts. Janošs raugās manī. Viņš izskatās noguris. Viņa tumšzilās acis asaro. Blondais cekuls aizvien biežāk nosligst segas virzienā. Janošs pieceļas, nospiež cigareti uz palodzes un nosviež to lejup tumšajā automašīnu stāvvietā. Pirms dažām stundām vēl stāvēju tur lejā. Tagad stāvu šeit. Pašā viducī. Varbūt tas ir pat labi. Arī es izsviežu savu cigareti ārā. Tad liekamies gulēt. Vai, pareizāk sakot, mēģinām gulēt. Janošs stāsta par Malēni, par to meiteni.

– Viņa ir baigi dārga, – viņš saka.

Man tas patīk. Vairākums zēnu, kurus es pazīstu, saka par savām meitenēm kaut ko citu. Janošs pasaka tikai, ka viņa ir baigi dārga. Vairāk neko. Tā ir labi. Novēlu, lai viņam sanāk ar Malēni. Nakts ir skaidra un bez mēness. Sēžu pie loga, kā esmu to darījis bieži.

Gurdi pieslienos kājās. Pagājusi grūta nakts. Maz gulēts. Mūžīgā sēdēšana un gaidīšana. Ārā aust rīts. Varbūt tā ir zīme. Varbūt arī ne. Kas to lai zina.

Iezvanās modinātājs. Pretīga skaņa. Izklaušās pēc *pirmās skolas dienas*. Un vēl tas izklaušās pēc matemātikas. Domājams, arī pēc atzīmes seši. To gan vēl pagaidām nedzirdu. Izslēdzu modinātāju. Melnie džinsi

un baltais «*Pink Floyd*» – «*The Wall*» T kreklis ir sagatavots. Jau vakar noliku tos uz rakstāmgalda savā pusē. Māte bija tos iepakojusi atsevišķi. Paša augšā, tieši blakus mācību grāmatām. Vai tā nav sakritība! Apģērbjos. Lidz brokastīm man vēl ir laiks. Ceļu jau zinu. Janošs man parādīja. Viņš vēl guļ. Varbūt vajadzētu viņu pamodināt. Esmu dzirdējis, ka par aizgulešanos pienākas drūmākie sodi. Bet gan jau viņš pats to zina. Bikšu kabatā atrodu zīmīti. Pazīstu sava tēva izlocītos burtus.

Mīlais Benij,

es saprotu, ka šis tev ir grūts laiks. Saprotu arī, ka tagad daudzās lietās varēsi paļauties tikai uz sevi. Tomēr padomā, lūdzu, par to, ka tas tev nāks tikai par labu, un nezaudē dūšu!

Tētis

Nezaudē dūšu. Tas tev nāks tikai par labu. Skaisti teikts. Patiešām skaisti. Nevar žēloties. Es saglabāšu šo vēstuli. Varbūt kādreiz varēšu parādīt saviem bērniem. Lai viņi redzētu, kāds varens džeks bijis viņu tēvs. Cik kolosāls džeks viņš bijis! Iebāžu zīmīti atpakaļ bikšu kabatā. Tad dodos brokastīs. Ēdamzāle atrodas pils otrā galā. Šķērsoju maukumāju, pa kāpnēm, kas man šķiet

bezgalīgas, kāpju lejup uz galveno gaiteni un beidzot sasniedzu direktora biroju. Tad kājoju tālāk pa uzņemšanas gaiteni, paeju garām Lerhas kundzes istabai un kāpju lejup uz rietumspārnu, kas ved tieši uz ēdamzāli. Rietumspārna kāpnes ir vecas, koks čikst un sten uz katra soļa, it kā lūgtos, lai to beidz mocīt. Ēdamzāle ir milzīga. Šeit izvietoti kādi septiņpadsmit galdi. Pie katra var apsēsties vismaz astoņi skolēni. Sienas ir apšūtas ar smalku koku, un pie tām karājas īstas gleznas. Tās attēlo karu, mieru, mīlestību un, kā nu bez tā, arī ērgli ar skolas somu. Apsēžos pie galda, kas iespiests nedaudz stūrī. Tur sēž tikai viens piektklasnieks. Bulciņa garšo sausi. Katrs mēģinājums uzsmērēt sviestu izgāžas, jo ar kreiso roku es to nevaru noturēt. Neizdodas arī pēc vairākiem mēģinājumiem. Bulciņa aizšļūc pa galdu. Pie galda iepretim sēdošās meitenes vēro šo priekšnesumu un ķiķina. Man kauns. Ātri saķeru bulciņu. Palūdzu piektklasnieku, lai viņš to apsmērē.

– Cik tad tev gadu? – viņš jautā.

– Sešpadsmit, – es atbildu.

– Sešpadsmit gados vajadzētu jau mācēt uzsmērēt sviestu, – viņš paziņo.

Viņš atdod man bulciņu neapsmērētu. Meitenes ķiķina. Dzeru tēju.

– Sešpadsmit gados vajadzētu jau mācēt apieties ar trīsstūri, – paziņo matenes skolotājs Rolfs Falkenšteins.

Viņš dod man to atpakaļ, nepalīdzējis izveidot zīmējumu kongruences teorēmas pierādījumam. Nenospīdēja. Sēžu peļķē jau pirmajā skolas dienā. Nošūpoju galvu. Turklāt viss sākās tīri labi. Abas pirmās stundas, franču valoda un angļu, pagāja labi, un nodziedāju arī savu slaveno iepazīšanās āriju. Tā man ir parasta lieta. Iziet klases priekšā, nezināt, kur likt rokas, un pateikt: – *Čau, visapkārt. Mani sauc Benjamins Leberts, man ir sešpadsmit gadu, un esmu kroplis. Saku vienkārši tāpēc, lai jūs to zinātu. Domāju, ka tas varētu būt abpusēji noderīgi.*

8. b klase, kurā tagad esmu, reaģē, kā pieklājas: pāris zaglīgu skatienu, kāds drusku ieķiķinās, pirmais ašais manas personas novērtējums. Zēniem es tagad esmu parasts idiots, ar kuru vairs nav jārēķinās, un meitenēm vienkārši esmu miris. Tik daudz nu esmu sasniedzis.

Franču valodas skolotāja Heide Bahmane saka, Neizēlenes pils internātā fiziski trūkumi neesot būtiski. Neizēlenē galvenais esot draudzības un konsekventas pretimnākšanas ideālos sakņotas vērtības, kā arī sociālās komunikēšanās spēja. Prieks dzirdēt. 8. b klase nav liela: divpadsmit skolēni. Mani ieskaitot. Valsts skolās

izskatās citādi. Tur vienmēr ir kādi trīsdesmit pieci. Bet tiem arī galu galā nav jāmaksā. Šeit mēs maksājam. Tā ka dimd. Sēžam puslokā skolotāja priekšā kā liela ģimene. Gandrīz vai turamies rokās, tik ļoti viens otru milam. Kā nekā internāts. Viena kopa, viens draugu pulciņš, viena ģimene. Un matenes skolotājs Rolfš Falkenšteins ir mūsu tētuku. Liela auguma tēvainis. Gandrīz 1,90 m. Bāla seja ar augstiem vaigu kauliem. Viņš ir no tiem vīriešiem, kuriem vecums ir rakstīts pierē. Piecdesmit. Ne gadiņa vairāk, ne gadiņa mazāk. Falkenšteina mati ir taukaini. Krāsu tikpat kā nav iespējams noteikt. Pieņemu, ka tie ir sirmi. Pirkstu nagi ir gari un nekopti. Nedaudz baidos no viņa. Viņš bargi noplaukšķina savu lielo trijstūri pret tāfeli. Novelk svītru. Viscaurēm ģeometrisks veidojums. Man liekas, ka tā ir taisne vai tamlīdzīgi. Mēģinu kaut kā to atdarināt. Man tomēr neizdodas. Trijstūris visu laiku šļūk sāņus. Beidzot zīmēju tāpat ar roku. Iznāk kaut kas jokains. Izskatās vairāk pēc laimes pūķa, nevis pēc taisnes. Kad stunda beidzas, Falkenšteins pasauc mani malā.

– Tev jāpalūdz kāds, kas pamāca, – viņš saka. – Un rādās, ka vajadzēs vismaz vienu palīgstundu dienā.

Prieks, kur tu rodies.

– Nu labi. Ja vajag.

Es eju.